

1

Golvende dampen stegen op van het ijs als getergde zielen die hun lichaam verlaten. De koude lucht vormde een wazige mist.

Op en neer vloog ik door de portretgalerij, waarbij de ijzers van mijn schaatsen het krassende geluid maakten van een slagmes dat energiek wordt geslepen op een steen. Onder het ijs waren de ingelegde figuren van de parketvloer nog duidelijk zichtbaar, zij het dat de kleuren door diffractie wat doffer waren.

Telkens als ik langssuisde, flakkerden boven mijn hoofd de tientallen kaarsen die ik uit de provisiekamer had gejat en in de antieke kroonluchters had gestoken. Eindeloze rondjes en baan-tjes reed ik. Diep zoog ik de bijtend koude lucht in mijn longen, die ik in kleine zilveren trompetjes van condensatie weer uitblies.

Toen ik na een tijdje afremde, hulden schilfers ijs me in een wolk van gekleurde diamantjes.

Het was kinderspel geweest om de portretgalerij blank te zetten: ik had een rubber tuinslang vanaf het terras door een openstaand raam naar binnen gestoken en het water de hele nacht laten lopen. Voilà. De bittere kou die het platteland al twee weken in een ijzige greep hield had de rest gedaan.

Aangezien er nooit iemand in de onverwarmde oostelijke vleugel van Buckshaw kwam, zou niemand mijn geïmproviseerde ijsbaantje ontdekken – in elk geval niet tot aan de lente, wanneer het ijs zou smelten. Misschien alleen mijn in olieverf afgebeelde voorouders, een stelletje zuurpruimen, die op dit moment vanuit hun zware lijsten kil en afkeurend naar me omhoog keken.

Ik stak mijn tong naar hen uit en zette weer af in de kille mist, nu diep voorovergebogen als een wedstrijdschaatser met wapperende vlechten, waarbij mijn rechterhand de lucht doorkliefde en mijn linkerhand losjes op mijn rug rustte, alsof ik een zondags wandelingetje maakte.

Wat zou het geweldig zijn, dacht ik, als een of andere populaire fotograaf, bijvoorbeeld Cecil Beaton, nu toevallig langskwam met zijn camera om dit moment te vereeuwigen.

‘Ga maar lekker zo door, meissie,’ zou hij zeggen. ‘Doe maar net alsof ik er niet ben.’ En ik zou gezwind door de enorme, statige portretgalerij vliegen, zonder acht te slaan op het discrete plofje waarmee van tijd tot tijd de flitslamp ontbrandde.

Vervolgens zou ik, een week of twee later, schitteren in *Country Life of The Illustrated London News*, midden in een slag, voor eeuwig vastgelegd in een houding die zowel vastberaden als ontspannen was.

VERBLUFFENDE... VERRUKKELIJKE... DE LUCE, zou de kop luiden. ‘Elf jaar oude schaatsster is een glijdend gedicht.’

‘Mijn hemel!’ zou vader kraaien. ‘Het is Flavia! Ophelia! Daphne!’ zou hij roepen, wapperend met het tijdschrift alsof

het een vlag was, om dan voor de zekerheid toch nog even naar de foto te kijken. ‘Kom snel. Het is Flavia, jullie zus.’

Bij de gedachte aan mijn zussen kreunde ik. Tot op dat moment had ik geen last gehad van de kou, maar opeens, met de plotselinge kracht van een Atlantische storm, was ik erdoor bevangen: de bittere, bijtende, verlammeende kou van een poolexpeditie – de kou van het graf.

Ik rilde van mijn schouders tot mijn tenen en deed mijn ogen open.

De wijzers van mijn koperen wekker stonden op kwart over zes.

Ik zwaaide mijn benen uit bed, zocht met mijn tenen mijn pantoffels, en hees mezelf met het beddengoed – laken, dekbed en al – om me heen geslagen overeind en waggelde als een corpulente kakkerlak naar het raam.

Buiten was het vanzelfsprekend nog donker; in deze tijd van het jaar zou het nog twee uur duren voordat de zon opkwam.

De slaapkamers van Buckshaw waren stuk voor stuk zo groot als een paradeplaats – kille, tochtige ruimtes met schaduwen langs de ver uit elkaar geplaatste muren, en van al die kamers was de mijne, gelegen in de meest zuidelijke hoek van de oostelijke vleugel, de verste en de meest troosteloze.

Als gevolg van een lange en met haat vervulde vete tussen twee van mijn voorvaderen, Antony en William de Luce, over de morele kant van bepaalde militaire manoeuvres tijdens de Krimoorlog, hadden ze Buckshaw in twee kampen verdeeld door met zwarte verf een streep te trekken door het midden van de centrale hal, een streep die ze allebei niet over mochten gaan. Vandaar dat de oostelijke vleugel in de tijd dat de rest van het huis werd opgeknapt, toen George V koning was, om uiteenlopende redenen – saaie maar ook bizarre – ongemoeid werd gelaten, en dus grotendeels onverwarmd bleef en volkomen verlaten.

Het schitterende scheikundelaboratorium dat zijn vader bouwde voor mijn oudoom Tarquin, of ‘Tar’, de Luce was dan ook vergeten en verwaarloosd geweest totdat ik het ontdekte en mij deze schatkamer toe-eigende. Met behulp van oom Tars nauwgezette en zeer gedetailleerde aantekeningen en een woeste passie voor scheikunde die kennelijk in mijn bloed zat, was het me gelukt om redelijk handig te worden in het herschikken van wat ik altijd de bouwstenen van het universum noem.

Een klein stemmetje in mijn hoofd protesteerde. Niet meer dan ‘redelijk’ handig? Niet zo bescheiden, meid! Je bent geniaal, mop, en je weet het!

De meeste scheikundigen hebben, of ze het toegeven of niet, een voorkeur voor een bepaald aspect van hun vak waar ze graag in liefhebben, en bij mij is dat gif.

Hoewel ik nog steeds met genoegen terugdacht aan die keer dat ik een onderbroek van mijn zus Feely een nogal aparte schakering geelwortel had geverfd door het broekje te koken in een oplossing van loodacetaat, waarna ik het lekker lang had laten weken in een badje met kaliumchromaat, werd ik pas echt vrolijk als ik bedacht dat ik in staat was om een geïmproviseerd maar handig vergif te produceren door de felgroene aanslag van de koperen vlotter in een van Buckshaws victoriaanse stortbakken te schrapen.

Ik maakte een buiging naar mezelf in de spiegel, en moest hardop lachen om de slak-in-een-dekbed die terugboog.

Ik schoot mijn koude kleren aan, en completeerde mijn uittossing door op het laatste moment een slobbertrui die ik uit de onderste la van vaders ladekast had ontvreemd over mijn hoofd te trekken. Deze monsterlijke aardappelzak, met een patroon van kakikleurige en kastanjebruine ruiten dat aan een oververhitte ratelslang deed denken, was met Kerstmis van het jaar daarvoor door zijn zus, mijn tante Felicity, voor hem gebreid.

‘Wat attent van je, Lissy,’ had vader gezegd – zeer gewiekst, vond ik, aangezien hij het vermeed om het bedroevende breisel zelf te prijzen.

In augustus besefte ik dat hij het ding nog steeds niet had gedragen, en vond ik het tijd om hem ervan te verlossen. Met het intreden van de kou was het mijn lievelingskledingstuk geworden.

De trui paste me natuurlijk niet. Zelfs met de mouwen opgerold zag ik eruit als een babyslingeraap die bananen gaat plukken. Maar in de winter, althans zo denk ik erover, gaat wollige warmte boven creperen in couture.

Ik vraag voor Kerstmis nooit kleding. Expres niet. Aangezien je sowieso altijd iets van kleding krijgt, zie ik niet in waarom je er dan een wens aan zou verspillen.

Vorig jaar had ik de Kerstman om glaswerk voor mijn lab gevraagd, want daar zat ik om te springen. Ik had zelfs de moeite genomen om een lijst op te stellen van flacons, bekerglazen en reageerbuisen met maatverdeling, die ik zorgvuldig onder mijn kussen had gelegd – en mozes kriebel – ik kreeg ze nog ook!

Feely en Daffy geloofden niet in de Kerstman. Daarom, vermoedde ik, gaf hij ze altijd van die stomme cadeaus: meestal geparfumeerde zeep, en ochtendjassen en pantoffels die eruitzagen en voelden alsof ze uit een Turks kleed waren geknipt.

De Kerstman, bleven ze eindeloos herhalen, was voor kinderen.

‘Het is een achterlijke nepfiguur, verzonnen door ouders die hun groezelige kinderen met cadeaus willen overladen zonder ze daadwerkelijk aan te raken,’ had Daffy vorig jaar betoogd. ‘De Kerstman is een mythe, neem dat maar van me aan. Ik ben ouder dan jij, dus ik kan het weten.’

Geloofde ik haar? Ik wist het eigenlijk niet. Toen ik eindelijk alleen was en erover na kon denken zonder dat ik tranen in

mijn ogen kreeg, had ik mijn aanzienlijke deductieve vermogens op het probleem losgelaten, en was ik tot de conclusie gekomen dat mijn zussen logen. Iemand was immers het glaswerk komen brengen, of niet soms?

Er waren niet meer dan vijf menselijke kandidaten. Mijn vader, kolonel Haviland de Luce, was blut en daarom uitgesloten, net als mijn moeder Harriet, die omkwam bij het bergbeklimmen toen ik nog maar een baby was.

Dogger, vaders klusjesman en manusje-van-alles, was geestelijk, lichamelijk en financieel domweg niet in staat om in het holst van de nacht stilletjes door een tochtig en bouwvallig landhuis te zwerven en kwistig met cadeaus te strooien. Dogger was krijgsgevangene geweest in het Verre Oosten en had daar zo zwaar geleden dat zijn brein door een onzichtbaar stuk elastiek aan die verschrikkingen vast was blijven zitten – een elastiek waar het wrede lot nog wel eens een ruk aan gaf, meestal op hoogst ongelegen momenten.

‘Ratten moest-ie eten!’ had Mrs. Mullet me een keer met grote ogen verteld. ‘Ratten, denk je eens in! Ze moesten die krenge bakken!’

Aangezien iedereen in het huishouden om de een of andere reden afviel als Brenger van Geschenken, bleef alleen de Kerstman over.

Over minder dan een week zou hij komen, en omdat ik de kwestie eens en voor altijd wilde ophelderen, had ik al een hele tijd geleden plannen gesmeed om hem in de val te laten lopen.

Wetenschappelijk.

Het is, zal elke praktische scheikundige je kunnen vertellen, heel eenvoudig om vogellijm te maken. Je kookt de middelste bast van hulst gedurende acht of negen uur, legt die veertien dagen onder een steen, en na het uitgraven was je het residu in stro-

mend rivierwater, dat dan ten slotte nog moet vergisten. Het spul werd eeuwenlang gebruikt door vogelhandelaars, die er takken mee insmeerden om de zangvogels te vangen die ze op de vogelmarkt verkochten.

De grote sir Francis Galton beschreef een methode om het spul te maken in zijn boek *Reizen is een kunst; trucs en foefjes die in het wild te vinden zijn*. In oom Tars bibliotheek had ik een gesigeneerd exemplaar van dit werk aangetroffen. Ik had sir Francis' instructies nauwkeurig opgevolgd, en was midden in de zomer naar de grote eiken in Gibbet Wood gegaan, waar ik armen vol hulst had verzameld. De in stukjes gebroken takken had ik gekookt boven een bunsenbrander, in een stoofpan die ik van Mrs. Mullet had geleend – zonder dat zij het wist. In het laatste stadium had ik uit mijn eigen chemische koker nog een finishing touch toegevoegd, waardoor de verpulverde hars honderden keren plakkeriger werd dan het oorspronkelijke recept. Nu, na zes maanden van voorbereidingen, was mijn brouwsel sterk genoeg om een berggorilla in volle vaart tot staan te brengen, en de Kerstman – als hij bestond – maakte geen schijn van kans. Als de vrolijke oude baas niet toevallig een flesje ethylsulfaat, $(C_2H_5)_2O$, bij de hand had om de vogellijm op te lossen, zou hij tot in de eeuwigheid vastgeplakt blijven aan onze schoorsteen – tenzij ik besloot hem te bevrijden.

Het was een briljant plan. Ik vroeg me af waarom er nooit eerder iemand op het idee was gekomen.

Door de kier tussen de gordijnen tuurde ik naar buiten. Ik zag dat het had gesneeuwd. Witte sneeuwvlokken, opgejaagd door de noordenwind, dwarrelden dartel in het licht dat door het keukenraam naar buiten scheen.

Wie kon er in hemelsnaam op dit uur in de keuken zijn? Het was veel te vroeg voor Mrs. Mullet, die te voet uit Bishop's Lacey moest komen.

En toen wist ik het weer.

Dit was de dag dat we de invasie uit Londen konden verwachten. Hoe had ik dát nou kunnen vergeten?

Het was meer dan een maand geleden – op 11 november, om precies te zijn, de grijze en ingetogen herfstdag waarop iedereen in Bishop's Lacey in stilte de gevallenen uit de oorlog herdacht – dat vader ons naar de salon had geroepen om het deprimerende nieuws te vertellen.

‘Ik vrees dat ik jullie moet laten weten dat het onvermijdelijke is geschied,’ zei hij toen hij zich na een kwartier somber naar buiten gestaard te hebben eindelijk omdraaide van het raam. ‘Ik hoef jullie niet te herinneren aan onze hachelijke financiële situatie...’

Hierbij vergat hij dat hij ons dagelijks – soms zelfs twee keer per uur – op onze slinkende reserves attendeerde. Buckshaw was van Harriet geweest, en toen zij zonder een testament te hebben nagelaten was overleden (wie had immers ooit kunnen bevroeden dat een zo bruisende vrouw op een berg in het verre Tibet de geest zou geven?) waren de problemen begonnen. Tien jaar lang was vader nu, altijd de hoffelijkheid zelve, verstrikt in de ‘Dans des Doods’, zoals hij het zelf noemde, met de grijze mannen van de rijksbelastingdienst.

Ondanks de toenemende en inmiddels torenhoge stapels rekeningen op het tafeltje in de hal, en ondanks de steeds dwingender telefoontjes van barse bellers uit Londen, was het vader tot nu toe gelukt om voort te modderen.

Ik had een keer zelf opgenomen toen een van die brutale vlegels belde – vaders fobische angst voor ‘het instrument’ zoals hij de telefoon noemde, belette hem dit zelf te doen – en gedaan alsof ik geen Engels sprak, wat een amusant en nogal kort gesprek had opgeleverd.

Toen de telefoon een minuut later opnieuw rinkelde, had ik

direct opgenomen, en het knopje met mijn vinger snel op en neer bewogen. ‘Hallo?’ had ik geschreeuwd. ‘Hallo? Hallo? Sorry, ik kan u niet verstaan. Slechte verbinding. Bel een andere keer maar terug.’

De derde keer had ik de hoorn van de haak genomen en in de microfoon gespuwd, met een alarmerend knetterend geluid als resultaat. ‘Brand,’ had ik met verstikte en versufte stem uitgebracht. ‘Het huis staat in brand... de muren en de vloer. Ik moet helaas neerleggen. Het spijt me, maar de brandweer is net bezig om het raam in te trappen.’

De belastinginspecteur had niet nog een keer gebeld.

‘Mijn overleg met de fiscus,’ zei vader, ‘heeft niets opgeleverd. Ik vrees het ergste.’

‘En tante Felicity dan!’ protesteerde Daffy. ‘Tante Felicity zal toch zeker...’

‘Jullie tante Felicity heeft niet de middelen om ons te helpen, mocht ze daartoe bereid zijn, wat ze niet is. Ik ben bang dat ze...’

‘Met Kerstmis komt logeren,’ vulde Daffy aan. ‘U kunt het haar vragen als ze hier is.’

‘Nee,’ zei vader en hij schudde triest zijn hoofd. ‘Mijn mogelijkheden zijn uitgeput. De dans is afgelopen. Ik ben helaas gedwongen geweest om Buckshaw over te dragen...’

Ik slaakte een geschrokken kreet.

Feely boog zich naar voren, haar wenkbrauwen gefronst. Ze beet op een nagel – ongekend voor iemand die zo ijdel is als zij.

Daffy keek met samengeknepen ogen toe, ondoorgrondelijk als altijd.

‘... aan een filmstudio,’ vervolgde vader. ‘De ploeg komt in de week voor Kerstmis hier, en het huis staat geheel tot hun beschikking totdat hun werk erop zit.’

‘En wij dan?’ vroeg Daffy. ‘Waar moeten wij dan heen?’

‘We hebben toestemming om in het pand te blijven,’ ant-

woordde vader, 'op voorwaarde dat we onze vertrekken niet verlaten en ons op geen enkele manier met de werkzaamheden bemoeien. Het spijt me, betere voorwaarden heb ik niet kunnen bedingen. In ruil hiervoor zullen we na afloop een schadeloosstelling ontvangen die ons in staat stelt om het hoofd boven water te houden – in elk geval tot eind maart.'

Ik had het kunnen weten. Het was nog maar een paar maanden geleden dat we bezoek hadden gehad van twee jongemannen met sjaals en sportieve witte pantalone, die twee dagen bezig waren geweest om Buckshaw vanuit elke denkbare hoek te fotograferen, zowel vanbinnen als vanbuiten. Neville en Charlie, heetten ze, en vader was zeer vaag geweest over hun bedoelingen. Aangezien ik aannam dat het voor de zoveelste keer fotografen van *Country Life* waren, had ik er verder geen aandacht aan besteed.

Vader had zich inmiddels weer omgedraaid naar het raam, waar hij naar zijn bedreigde landerijen bleef staan staren.

Feely stond op en slenterde achteloos naar de spiegel. Ze boog zich naar voren en bestudeerde haar spiegelbeeld.

Ik wist precies wat ze dacht.

'Enig idee waar het over gaat?' vroeg ze geaffecteerd. 'De film, bedoel ik.'

'Het zal wel weer zo'n sentimentele draak over het leven van de adel zijn,' antwoordde vader zonder om te kijken. 'Ik heb het niet eens gevraagd.'

'Doen er beroemde filmsterren aan mee?'

'Niet dat ik weet,' zei vader. 'De producer bleef maar wauwelen over iemand die Wyvern heette, maar mij zei het niets.'

'Phyllis Wyvern?' hakkelde Daffy. 'Toch niet dé Phyllis Wyvern?'

'Ja, dat was het.' Even leefde vader op, maar lang duurde het niet. 'Phyllis. Daardoor ging er een belletje rinkelen. Dezelfde